

A figyelem vizsgálata 6 – 7 éves korban

APZ 713

„Ha segítik a gyereket abban, hogy harmóniában legyen a természettel és önmagával, ha a gyereket minden lehetséges módon támogatják, táplálják, bátorítják, hogy természetes legyen és, hogy önmaga legyen, hogy önmaga fénye lehessen, akkor a szeretet egyszerű dolog. Akkor az ember egyszerűen szeretetteljes!” (Osho)

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	3
1.1. Témaválasztás indoklása, problémafelvetés	3
1.2. Hipotézis	3
1.3. Vizsgálati módszerek	4
1.4. Intézmény bemutatása	5
Bartók Béla Nevelési Központ Négyszínvirág Óvodája és Bölcsődéje	5
2. ELMÉLET	8
2.1. A személyiségfejlődést meghatározó tényezők, az életkori szakaszok kérdése, célja	9
2.1.1 A személyiségfejlődést meghatározó tényezők	10
2.1.2. Óvodáskor (3 – 6 – 7 éves korig)	11
2.2 Az iskolaérettség	13
2.2.1 Az iskolaérettség kritériumai	13
2.2.2 Az iskola érettségi vizsgálat	14
2.3 A megismerő tevékenységek fejlődése	14
2.4 A figyelem	18
2.4.1 A figyelem óvodás korban (funkciói, területei)	19
2.4.2 A figyelem főbb funkciói	19
2.4.3 A figyelem területei	19
2.4.4 A figyelem tartós fennmaradásának tényezői	20
2.4.5 A figyelem zavarai óvodás korban	21
3. VIZSGÁLAT	23
3.1 Kutatási eredményeim	23
3.1.1 Az első vizsgálatomat az ún. Edtfeldt vizsgálat kitöltésével értékeltem	23
3.1.2 A második vizsgálatomban a gyermekek szelektív figyelmét a Szék – lámpa teszt segítségével vizsgáltam az óvodások közreműködésével	25
3.2 A vizsgálataim összegzése	27
VI. ÖSSZEGZÉS	29
LEGFONTOSABB SZAKIRODALMAK	31
MELLÉKLETEK	32
1. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat	33
2. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása	34
3. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása	35
4. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása	36
5. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása	37
6. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása	38
7. Számú melléklet: EDTFELDT vizsgálat százalékos eredményei diagramokon ábrázolva	39
8. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat vizsgálati eredményei diagramokon ábrázolva	41
9. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt	42
10. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt eredményeinek kiszámítása	43
11. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt eredményeinek kiszámítása	47
12. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt eredményeinek kiszámítása	49
13. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt eredményeinek kiszámítása	52
14. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt vizsgálati százalékos eredményei diagramokon ábrázolva	53
15. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt vizsgálati eredményei diagramon ábrázolva	55

1. BEVEZETÉS

1.1. Témaválasztás indoklása, problémafelvetés

Az iskolai tanulás kulcsfontosságú tevékenység, ahol nagy figyelmet kell fordítani a pedagógusok és a gyermekek közötti megfelelő kapcsolat kialakítására. A tanulás sikeressége mind a pedagógusoknak, mind az iskolás gyermekeknek közös célja. A gyermekeknek hosszú évekig a tanulás lesz a fő tevékenységi formájuk, amely kialakítja személyiségüket és életstílusukat.

Iskolába lépés előtt fontos, hogy a gyermekek minden téren (mind pszichológiai, mind fizikai téren) iskolaérettek legyenek. Az iskolaérettség fontos alappillére a gyermekek figyelmének megfelelő kialakulása és fejlődése. Ezen belül érthető pl. a szándékos figyelem, a szelektív figyelem kialakulása, illetve a figyelem tartóssága.

Ezen információk tudatában arra az elhatározásra jutottam, hogy a dolgozatom központi témája a gyermekek figyelmének kutatása köré fog összpontosulni. Szükségnek érzem ennek a problémakörnek a feltárását és a lehetséges megelőzését, hiszen úgy gondolom, hogy ez egy nagyon fontos téma a gyermekek fejlődése során, illetve a gyakorlataim ideje alatt is többször szembesültem ezzel a problémával. A személyes tapasztalat, melynek hatására megfogalmazódott bennem a dolgozatom, az, hogy az otthoni óvodámban töltött gyakorlati időm alatt nagyon közel kerültem néhány gyermekhez, akik közül néhányuknál felfedezni véltem a figyelem zavaraira, gyengeségére utaló jeleket. Vizsgálataimmal, és jövőbeli óvodapedagógusi, és fejlesztőpedagógusi végzettségemmel szeretném segíteni a hozzájuk hasonló gyermekek fejlődését különféle játékos feladatokkal, melyek számukra, illetve az általam még nem ismert, de szintén problémás gyermekek számára is hasznosak.

1.2 Hipotézis

Célom, hogy az általam kiválasztott intézményekben lévő nagycsoportos (6-7 éves) gyermekek figyelmét a kutatási eredményeim által felmérjem, majd különböző játékos feladatok segítségével elősegítsem a fejlesztést.

- *A következő hipotéziseimet szeretném dolgozatomban bizonyítani:*
 - o Azt feltételezem, hogy nagycsoportban a szelektív figyelem és a figyelem tartóssága ennek az életkornak megfelelő.
 - o Azt feltételezem, hogy az 1-5 percre tartó időtartamban az 2-3. percben lesz a gyermekek figyelme tartósabb, a többi esetben gyengébb.

1.3 Vizsgálati módszerek

A dolgozatomhoz szükséges adatokat kétféle kutatási eredménnyel tudom alátámasztani.

Az első vizsgálatom, amely a gyermekek figyelmével kapcsolatos, ún. **Edtfeldt** vizsgálat (1. számú melléklet). A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek egyik jellegzetes problémája a téri pozíció érzékelése. Ezt is vizsgálja ez a feladatlap. A gyermekek 12 kis ablakot látnak, mindegyik ablakban 2 rajz van. A feladatuk az, hogy, jelöljék meg azt az ablakot, amelyikben a két rajz teljesen egyforma, és egyformán is áll.

A második vizsgálatom, amely szintén a gyermekek figyelmével kapcsolatos, a **Szék-lámpa** (4. számú melléklet) elnevezésű, teszt jellegű vizsgálat. Ennek a vizsgálatnak a segítségével meg lehet állapítani, hogy mennyire tartós az idő múlásával a gyermekek figyelme. Adott esetben a nagycsoportos, iskolába készülő gyermekek figyelmét vizsgálom elsősorban. A gyermekeknek egy tesztlapot kell kitölteniük, amelyen különböző ábrákat látnak, és ezek közül a motívumok közül a gyermekeknek csak a szék és a lámpa motívumot kell bekarikázniuk. Erre a feladatra 5 perc áll a gyermekek rendelkezésére, és a feladatot percenkénti lebontásban vizsgáljuk. Tehát a gyerekek maximum 5 percet kapnak a motívumok bekarikázására, és közben percenként figyeljük teljesítményüket.

1.4 Intézmény bemutatása

Bartók Béla Nevelési Központ Négyszínvirág Óvodája és Bölcsődéje

Vésztő város óvodái

Óvodánk önkormányzati fenntartású összevont intézmény, amely négy telephellyel, egy tagóvodával és egy bölcsődével működik:

- Központi Óvoda (zöld)
- Körösparti Óvoda (sárga)
- Komlódi – falvi Óvoda (rózsaszín)
- Tarlódombi Óvoda (kék)
- Körösújfalu Napközi otthonos Óvoda

A vésztői óvodák sajátos, egyéni arculata 1990-től kezdve folyamatosan alakult ki és szilárdult meg.

Településünkön 2008. augusztus elsején az óvodát, bölcsődét, szakszolgálatot, általános iskolát, művészeti iskolát, művelődési házat és könyvtárat ÁMK-ba integrálták. Intézményeink jól kiegészítik egymást, programjaik összehangoltak, egymásra épülnek. Az intézményvezetők a kezdetektől igyekeztek az összevont intézménynek előnyeit, illetve a pozitív pedagógiai hozadékát kihasználni és felerősíteni. A humán erőforrás és a tárgyi feltételek ideális csoportosítása, az átjárhatóság lehetőségeinek kiaknázása a gyermeki személyiségfejlesztés eredményességét és hatékonyságát nagymértékben növeli.

Pedagógusaink folyamatosan képzéseken vesznek részt módszertani témákban (Ábrázolás korszerű technikákkal, módszerekkel, drámapedagógia, zenei képességfejlesztés, mentálhigiénés képzés, néptánc, mozgásterápia, környezeti módszertani továbbképzés)

A pedagógusok különböző tanulmányi kirándulásokra viszik a gyermekeket közvetlen és tágabb környezetünk megismertetése céljából. Erdei óvodát, úszótanfolyamokat szerveznek. Kulturális- és sportversenyeken, rajzpályázatokon vesznek részt.

A 2011-2012-es nevelési évtől minden nagycsoportban bevezették a játékos ismerkedést az angol nyelvvel, heti egy alkalommal játéktevékenységbe ágyazva óvodapedagógus irányításával.

Az óvoda pedagógiai programjának középpontjában a gyermek képességeinek, és az egész személyiségének fejlesztése áll. Legfontosabb érték és partner a gyermek. A pedagógusok nagy figyelmet fordítanak a szülők véleményére és igényeire.

Intézményünk folyamatosan él a pályázati lehetőségekkel. Pályázatíró team működik nevelőtestületünkben, melynek tagjai folyamatosan figyelik és keresik azon pályázatokat, melyek magasabb színvonalra emelik a tehetséggondozást.

Próbálnak minél több lehetőséget teremteni arra, hogy a tevékenységek nyitottak legyenek a külső érdeklődők számára is.

A készségek fejlettségének ismeretében lehetőség nyílik a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodó képességfejlesztésre. Intézményünk nevelési programjának lényeges eleme az egyéni képességfejlesztés: a tehetséggondozás és felzárkóztatás, kompetencia alapú nevelés.

Az óvodák sajátos nevelési programjára, illetve a gyermekek egyéni, kiemelkedő képességeire alapozott tehetséggondozást folytatnak.

Manuális, zenei, mozgás, néptánc területeken kívánják elsősorban a tehetségeket fejleszteni, kiegészítve természeti, környezeti tartalmakkal.

A 2008. augusztus elseje óta integrált intézményként működő ÁMK rengeteg lehetőséget rejt a tehetséggondozás terén. A humán erőforrással és a tárgyi feltételekkel való ésszerű és tudatos gazdálkodás, a jól képzett szakemberek jelenléte, az átjárhatóság, az átcsoportosíthatóság lehetősége biztosítja a tehetséggondozás alapfeltételeit.

A "Vésztői Óvodásokért Alapítvány" támogatja a tevékenységeket.

A fenntartó fontos feladatnak tartja a tehetséggondozást, a lehetőségéhez képest minden segítséget és támogatást megad ehhez a pedagógiai feladathoz.

Az óvodai férőhelyek száma: 310

A gyermekekkel minden csoportban 2 óvónő, illetve egy dajka foglalkozik.

Az intézményben dolgozik egy fejlesztőpedagógus, illetve egy logopédus is.

Az óvoda saját készítésű nevelési programja:

„Négyszínvirág” helyi nevelési program

A program a gyermekek alapvető tevékenységére, a játékra, mozgásra, a környezet tevékeny megismerésére, a kommunikációra, mesére, a művészeti élmény-nyújtásra, az egészséges életre és az integrált nevelésre épít.

- **Központi Óvoda (zöld)**

Sajátos nevelési gyakorlata: „Mesélő természet – beszélő környezet”

Hangsúlyt kap az anyanyelvi kommunikációs képességfejlesztés, a környezet tevékeny megismerése, a természeti környezetben való tájékozódás, a természet –és környezetvédő viselkedés gyakorlása.

- **Körösparti Óvoda (sárga)**

Sajátos nevelési gyakorlata: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel”

A néphagyományra és a művészetek eszközeivel ható tevékenységekre, élményekre –zene, irodalom, képzőművészet- helyezi a hangsúlyt.

- **Komlódi-falvi Óvoda (rózsaszín)**

Sajátos nevelési gyakorlata: „Egészséges életre nevelés – mozgás”

A program hangsúlyozza a gyermekek egészséges életre nevelését, a hátrányos helyzetű és roma gyermekek beilleszkedését, integrált nevelését, differenciált egyéni képességfejlesztését.

- **Tarlódombi Óvoda (kék)**

Sajátos nevelési gyakorlata: „Játék – Mozgás”

Kiemeli a rendszeres mozgást, a mozgásfejlesztés hatását az értelmi nevelésre, valamint hangsúlyozza a bábjáték személyiségfejlesztő hatását a gyermekek nevelésében.

Kutatásaimat, vizsgálataimat a vésztői *Bartók Béla Nevelési Központ Négyszínvirág Óvodájának* 6-7 éves, nagycsoportos óvodásainak segítségével végeztem el. Azért erre az óvodára került a választásom, mivel első és másodéven a nyári gyakorlataimat ebben az intézményben töltöttem, illetve harmadéven a 8 hetes gyakorlatomat is itt fogom letölteni, ezért természetes volt számomra, hogy dolgozatom elkészítéséhez ennek az óvodának az együttműködését kérem. Az itt dolgozó óvodavezető, illetve óvodapedagógusok, dajkák, valamint az óvoda gyermekek egyaránt segítségemre voltak, és hozzájárultak a sikeres munkám elvégzéséhez.

Ezután a bevezetésem után szeretném bemutatni a dolgozatom elméleti tartalmát.

2. ELMÉLET

A nagycsoportos óvodások sokféle információk birtokában lépnek be az iskolába. Kisiskolásokká válnak, ezért jellemzi őket a várakozás, izgalom, félelem az újtól, és azok a megmagyarázhatatlan érzések, melyek a gyermekben ilyenkor felszínre törnek. Ennek ellenére a tanulás iránti vágy szinte minden gyermekben megtalálható. Mivel a gyermekekben még nem alakult ki a tényleges teljesítménymotiváció, ezért szükség van a szülők és a pedagógusok segítségére, ösztönzésére, bátorítására. A kisiskolások elsősorban azért teljesítenek, hogy megfeleljenek az elvárásoknak, eleget tegyenek a felnőtt (szülők, pedagógusok) kívánságainak, illetve, hogy elismerést, dicséretet kapjanak. Ebben az életkorban ösztönzőként szolgálhat a szeretet, hiszen minden gyermek szívesebben cselekszik, teljesít egy olyan személynek (legyen az szülő, pedagógus), aki szeretettel befolyásolhatja a gyermek tanuláshoz való viszonyát.

A pedagógus – gyermek közötti kapcsolatnál fontos a harmonikus működés. Ez azért szükséges, hogy a gyermek magatartása és teljesítménye megfeleljen a pedagógus elvárásainak, követelményeinek. Azok a gyermekek, akiknek nem okoznak gondot az elvárások teljesítése, illetve a szabályok betartása, több pozitív megerősítést és visszajelzést

kapnak. Ezeknél a gyermekeknél a későbbiekben már a tanulás a belső motiválásnak köszönhetően ösztönösen kialakul. De a pedagógusok manapság egyre gyakrabban szembesülhetnek olyan gyermekekkel, akik tanulási nehézségekkel, zavarokkal küzdenek. A különböző teljesítményszavarral küzdő gyermekek korán szembesülnek azzal a ténnyel, hogy ügyesebb társaiknál lassabban dolgoznak, illetve ugyanazt a feladatot nem, vagy csak később, nehezebben tudják megoldani. Mivel ezek a gyermekek nem, vagy csak részben tudnak eleget tenni a feltételeknek, ezért a teljesítményszavarok mellett esetlegesen viselkedési zavarok is jelentkezhetnek. Ebben az esetben okozhat nehézséget a pedagógus – gyermek közötti jó kapcsolat fenntartása. Az iskolakezdés sikeressége vagy sikertelensége sok területre lehet kihatással.

Ahhoz, hogy a gyermekek az iskolában a megfelelő környezetben a megfelelő tudás birtokába juthassanak, a lehető legkisebb létszámra kell csökkenteni azoknak a gyermekeknek a számát, akik teljesítményproblémákkal rendelkeznek. Fontos követelmény, hogy a szülőknek lehetőségük legyen arra, hogy a különböző lemaradásokat még óvodáskor végén, a beiskolázás előtt kompenzálni tudják.

A gyermekeknek rá kell hangolódniuk arra, hogy azok a személyek, akik tekintéllyel rendelkeznek, az ő általuk kijelölt feladatokat kell megoldaniuk. Az iskolai helyzetet azok a gyermekek értik meg, akik tudják és érzik, hogy az iskolába lépés pillanatától kezdve valami új fog elkezddődni, ami sokáig tart, és a végén a gyermekekből felnőtt válik, akiknek különböző foglalkozásaik lesznek (pl. orvos, katona, pedagógus).

Az ép értelmű gyermekek általában megfelelnek ezeknek a követelményeknek, illetve, ha a gyermekek értelmi fejlettségét vesszük alapul, előbb válnak iskolaéretté értelmileg, mint viselkedésükben. Bármilyen sokrétű a követelményrendszer, mégis a gyermekek legnagyobb része eleget tud tenni ezeknek a követelményeknek, és akár néhány hét, vagy hónap alatt aránylag kevés zökkenővel képesek beszokni az iskolába.

2.1. A személyiségfejlődést meghatározó tényezők, az életkori szakaszok kérdése, célja

A személyiségfejlődés a születéstől a halálig tartó folyamat, mely során az egyének megtanulnak közösségekben élni, megtanulják saját korlátjaikat, megismerik önmagukat. Az ember olyan környezetben tud élni, fejlődni, melyben sok inger, külső hatás éri. Az ember különböző fejlődési szakaszokon megy keresztül. Minden fejlődési szakaszban vannak lelki jelenségek. Minden szakaszban különböző életkori sajátosságok jellemzik fejlődésüket.

Emellett ugyanazon fejlődési szakaszokon belül különböző egyéni sajátosságok is jellemeznek minket. Tehát a gyermekekben megtalálhatóak az általános életkori sajátosságok és az egyéni vonások is. Az egyéni fejlődés során azonban találkozhatunk problémákkal, nehézségekkel is (pl. lemaradás, zavarok, rendellenességek).

A személyiségfejlődésben **Erik Erikson** foglalkozik a pszichoszociális folyamatokkal. **Pszichoszociális elmélete** megmutatja számunkra, hogy az egyes fejlődési szakaszoknak milyen ismertetőjegyei vannak.

Erikson állítása, hogy a fejlődést a társas kapcsolatok határozzák meg (pl. család, intézmény, kortársak, pedagógusok...stb)

2.1.1 A személyiségfejlődést meghatározó tényezők

Személyiségen az ember különböző pszichés sajátosságait értjük. A személyiség a lelki élet alapja. A gyermeki személyiségfejlesztés eredményessége a gyermekek életkori és egyéni sajátosságain múlik. A személyiséget különböző tényezők befolyásolják (örökletes tényezők, környezeti hatások, testalkat, idegrendszeri folyamatok kialakulása).

A fejlődés szakaszai és az életkori szakaszok (periodizáció):

Újszülött kor (0-2 hónapos kor):

Jellemzői: Feltétlen reflexek (velünk született reflex). 2 hónapos korban megjelenik az első tanult reflex: a szociális mosoly (a gyermek a környezetére próbál hatni).

Csecsemőkor (2 hónapos kor – 1 éves kor):

A gyermeknél 1 éves korra megjelenik a járás és a beszéd.

Kisgyermekkor (1 – 3 éves kor):

A legfontosabb fejlődési szintje a szobatisztaság kialakulása. 3 éves korra az óvodaérettség kialakulása.

Óvodáskor (3 – 6/7 éves kor):

Legfőbb tevékenység a játék. 6 – 7 éves korra kialakul az iskolaérettség.

Kisiskoláskor (6/7 – 12 éves kor):

A gyermek legfontosabb tevékenysége a tanulás.

Serdülőkor (12 – 19 éves kor):

Ezen belül 3 szakaszt különböztetünk meg:

a. *prepubertás*: előserdülőkor: lányoknál hamarabb kezdődik (11 év)

b. *pubertás-serdülő* kor

c. *posztpubertás*: utóserdülőkor: identitás elérése

Felnőttkor (19 – 65 éves kor):

Az intimitás kialakítása a legfontosabb kérdéskör. 23 éves kortól elkezdődik a sejtek öregedése.

Időskor (65 felett)

2.1.2. Óvodáskor (3 – 6 – 7 éves korig)

Az óvodáskorú gyermekeknek nagy a mozgásigénye. Fejlődésük során a mozgásuk biztosabbá, határozottabbá, harmonikusabbá válik. Az óvodás gyermekek saját képet alakítanak ki a világról. Óvodáskor végére a gyermek megtanul különbséget tenni a képzelet világa, illetve a valóság között. A gyermekek iskoláskorukhoz közeledve egyre érdeklődőbbek, kíváncsiak lesznek. Magatartásukat főként érzelmeik vezérlik.

Testi fejlettség, mozgás:

Az 5 éves gyermek már sokféle mozgásra, sportra kiválóan tanítható. 6 éves korra a gyermekek már gyakorlatilag mindent tudnak, vagy mindenre megtaníthatóak a mozgás, a sport területén. Az iskolakezdésre jelentősen javul a finommotoros koordináció, a rajz – és az íráskészség.¹

¹⁻² Vajda Zsuzsanna – A gyermekpszichológia fejlődése (2006.) – Helikon Kiadó, Budapest

Az érzelmek óvodáskorban:

Az ötödik – hatodik év végére a gyermekek már képessé válnak mások és önmaguk bonyolultabb, vagy ellentmondásos érzelmeinek megértésére.

A kortárs kapcsolatok növekvő hatást gyakorolnak az érzelmek szocializációjára.²

Az értelmi fejlődés:

A gyermeki gondolkodás minőségileg és nem mennyiségileg különbözik a felnőttektől.

Mágikus gondolkodás:

A beszéd és a kognitív részfunkciók fejlődésének hatására rendkívüli mértékben megnő a gyermek számára elérhető és tárolható információk mennyisége. Óvodáskorban már jelen vannak a problémák felismerésének bizonyos készségei, melyek sajátos megoldásokhoz vezetnek.

Piaget szerint óvodáskorban az értelmi működés egyik legfontosabb sajátossága az egocentrikus gondolkodás.

A gyermeki gondolkodás általános jellegzetessége Piaget szerint, hogy prelogikus, vagy műveletek előtti gondolkodás. Ebben az időszakban a gyermek még nem képes műveleti szintű reprezentációkra.

A gyermeki gondolkodást jellemzi, hogy a fizikai és a pszichikai gondolkodás egybeolvad az élményekben: a nevek elszakíthatatlanok a dolgoktól, amit jelölnek; az álmok kis anyagi képek; a gondolkodás belső hang.

Piaget az érzékletek uralta gondolkodásnak tulajdonítja, hogy az óvodás gyermekek még nem tudnak biztonsággal különbséget tenni a látszat és a valóság között.

Piaget az érzékcsalódások eltérő kezelését tükröző további tapasztalattal támasztja alá, hogy az észlelet más szerepet játszik a gyermeki gondolkodásban, mint a felnőtteknél.

A gyermeki gondolkodás Piaget által felfedezett sajátosságai közé tartozik, hogy a gyermekeknek nehezebb esik több szempont együttes tekintetbevétele, vagy válogatása.³

³ Vajda Zsuzsanna – A gyermekpszichológia fejlődése (2006.) – Helikon Kiadó, Budapest

Az erkölcsi fejlődés

A kognitív fejlődés az erkölcsi fejlődés jellegzetes vonatkozása.

Az értelmi fejlődés általános jellegzetességeiből következik, hogy a felnőtt környezet világképformáló hatása megnyilvánul a gyermek erkölcsi ítéleteiben is.

2.2 Az iskolaérettség

Az iskolaérettség fogalma:

Iskolaérettségen biológiai, pszichológiai, szociális érettséget értünk.

2.2.1 Az iskolaérettség kritériumai:

1.Biológiai érettség: Fizikai érettséget jelent, melyet a gyermekorvos vizsgál. 6-7 éves korra a gyermek testének aránya megváltozik, fokozatosan közelít a felnőtt kor arányokhoz. Az agy mérete növekszik, elektromos aktivitásának mintázata változik. Azt egyik agyfélteke dominánsabb lesz, aminek hatására a mozgás összerendezettebbé, kifinomultabbá, bonyolultabbá, a gondolkodás magasabb szintűvé válik.

2.Pszichés érettség: *Figyelem, emlékezet, gondolkodás* változása.

- Figyelem: A gyerek képessé válik a rendszeres, alapos megfigyelésre, kizárja a felesleges információt. Kialakul a tudatos, szándékos figyelem, egy dologra tud koncentrálni.
- Emlékezet: A rövid idejű tároló kapacitása közelít a felnőttekéhez. Segítségével a gyerek összetett feladatok megoldására lesz képes. Emlékezeti stratégiákat alkalmaz az információ kódolásához, tárolásához, előhívásához. Egyik az ismételtetés, másik a megjegyzendő anyag szervezése, csoportosítása.
- Gondolkodás: A 6-12 éves kor Piaget fejlődés elméletében a konkrét műveleti szakasz. Műveleti, mert a végre hajtott mentális cselekvés egy logikai rendszerbe illeszkedik. Konkrét, mert mentálisan tud a tárgyakkal manipulálni, anélkül, hogy azok jelen lennének. A mennyiség, súly, térfogat állandóság kialakul. Képes a művelet megfordítására.

3.Szociális érettség: Az iskolába lépő gyermek egyre önállóbban látja el önmagát. Szülei jelenlétét nem igényli idegen helyzetben. Igyekszik a közösségbe beilleszkedni. Elfogadja a feladat helyzetet, egyedül elvégezi a feladatokat, közben a figyelme nem kalandozik el.

Kialakult a feladattudata, feladattartása, teljesítmény-motivációja. Elviseli a monotóniát. Ezek a munkaérettség jelei. Hosszú ideig tud egy helyben ülni. Betartja a szabályokat.

2.2.2 Az iskola érettségi vizsgálat

A vizsgálatot pedagógusból (tanító, óvopedagógus), gyógypedagógusból, pszichológusból álló team végzi.

Az iskolaérettségi vizsgálat részei:

- Adatok és anamnézis felvétel
- Csoportos vizsgálat
- Egyéni vizsgálat
- A vizsgálat eredményeinek megbeszélése a szülővel, javaslat a beiskolázással kapcsolatban.
- Szakvélemény készítése

2.3 A megismerő tevékenységek fejlődése

1. *Érzékelés*
2. *Észlelés*
3. *Emlékezet*
4. *Gondolkodás*
5. *Képzelet*
6. *Figyelem*

1 – 2. Érzékelés, észlelés:

Az **érzékelés** és **észlelés** a bennünket körülvevő világ felfogását, az arról való tudás elemeinek megérzését jelenti.

Alapfogalmak az érzékelés és észlelés tekintetében:

Abszolút küszöb: a legkisebb ingererősség.

Különbség küszöb: a két inger megkülönböztetéshez szükséges legkisebb különbség.

Receptor: az inger felfogásához és feldolgozásához nélkülözhetetlen sejt.

Alapérzékelések: látás, hallás, szaglás, ízlelés, tapintás

Vizuális észlelés (Alaklátás): A gyermek 3 – 4 éves korában a részeket felismeri, de egységes egészt még nem. 6 – 7 éves korban viszont már kialakul a Gestalt látás, ami lehetővé teszi a rész – egész viszony észlelését.

Auditív észlelés: A különböző hangok, zajok felismerése és megkülönböztetése.

Formaészlelés: A forma, méret, felület és nagyság észlelése. A gyermek 6 éves korra képes egy tárgynak több tulajdonságát is felismerni.

Színfelismerés: A gyermek 3 évesen alapszíneket ismeri fel, majd 5 éves korra már képes a kevert színeket is felismerni.

Téri orientáció: Testséma fejlettsége (4 – 5 éves korra), téri tájékozódás (6 éves korra), Dominancia (kezesség)

Időészlelés: Cselekvéshez, szituációhoz kötött, nehezen alakul ki a gyermekeknél.

3. Emlékezet

Az **emlékezet** a különböző információk tárolásának és előhívásának a képessége.

Az emlékezet folyamata: Kódolás – tárolás – előhívás.

Típusai:

1. Rövidtávú emlékezet:

Munkamemória. A kódolás lehet vizuális, hallás utáni.

Tárolás/kapacitás: 7 +/- 2. (A gyermeknek iskolaérettségre 6 adatot kell tudnia megjegyezni.)

2. Hosszú távú memória:

Egész életen át tart.

Kódolás: epizódikus (élmények) – szemantikus (tényszerű tudás)

Előhívási támpontok alapján működik.

Verbális emlékezet: A gyermek sokkal több információra tud emlékezni, ha azokat cselekvéshez köti.

Vizuális emlékezet: A gyermekek a képekre, tárgyakra könnyebben emlékeznek, mint a szavakra.

4. Gondolkodás

A legmagasabb szintű kognitív folyamat.

A **gondolkodás** egy olyan aktív értelmi tevékenység, amely a valóság legfontosabb elemeit tartalmazza.

Megközelítés módja:

Behaviorizmus: A gondolkodást viselkedésnek tekintette.

Gestalt pszichológia: Az egészből indul ki, utána az alacsonyabb szintek felé halad.

Kognitív megközelítés szerint: A gondolkodás fő területe a kogníció (megértés).

Gondolkodás típusai:

Tudatos – nem tudatos

Irányított (szabad – célirányos)

Tudásszegény – tudás intenzív

Funkciói:

1. *Asszociatív gondolkodás:* A gondolatok, képzeletek összekapcsolódása.
2. *Megértés:* A dolgok lényegének feltárása, megismerése.
Összefüggések feltárása, ez alapján gondolkodási műveleteket hajtunk végre.
3. *Problémamegoldás:* új módszereket keresünk a probléma megoldásra.

Műveletei:

Analízis, szintézis, absztrakció, összehasonlítás, összefüggések, relációk felfogása, kiegészítés, általánosítás, konkretizálás, analógia, rendezés.

Típusai:

Konvergens gondolkodás:

Összetartó, szűkítő gondolkodás, amely az intelligencia gondolkodásmódja.

A konvergens gondolkodás egy ún. beállítódás egyetlen megoldási módra.

Divergens gondolkodás:

Széttartó gondolkodásmód, amely a kreativitás gondolkodásmódja.

Több megoldási lehetőséget próbál keresni egy bizonyos feladatra.

5. Képzelet:

Ha korábbi emlékképeinket, tapasztalatainkat új struktúrákba rendezzük, akkor **képzelet**ről beszélünk.

Területei:

Képzeleti kép, gondolati kép, álmokép (REM), fantomvégtag, illetve az eidetikus kép.

Típusai:

Önkéntelen:

Az önkéntelen képzelet az álom, és az ábránd.

Szándékos:

A szándékos figyelemnek két típusa van:

Reproduktív: amely a mások által elképzelt dolog újra felépítése.

Produktív: amely valami új létrehozását jelenti.

6. Figyelem

2.4 A figyelem

A figyelem fogalma

A figyelem azon folyamatok összessége, amelynek révén a szervezet a környezetnek azokat a mozzanatait dolgozza fel, amelyek az éppen folyó viselkedés, vagy egy új viselkedés megindítása szempontjából lényegesek.

A figyelem egy különösen fontos megismerőtevékenység. Mint sok mindent az életben, a figyelmünket is tudjuk tudatosan irányítani egy dologra, kiemelve azt a többi közül. A figyelem adja a világ megismerésének, az észlelésnek, a világról való gondolkodás alapját.

A figyelem befolyásolja a teljesítményt, segíti, esetlegesen megakadályozza a feladatmegoldást. Kisgyermekkorban spontán figyelem jellemző, ekkor jelenik meg a szándékos figyelem (6-9év). Kisiskolás (7éves) meg tudja mondani, hogy mi zavarja őt a figyelemben. 7-8 évesen tudja, hogy mi az, amire figyelnie kell.

„A figyelem képességeinek javulása kulcskérdés a beiskolázás szempontjából. A figyelem összpontosításának képessége 5 éves kor előtt gyenge, és a megfigyelést a gyermek érdeklődése, világképe irányítja. Az óvodás gyermekek először azt nézik meg, ami a legérdekesebb számukra, ezután következik véletlenszerű sorrendben a többi részlet. Nincs tudatos kontrolljuk a figyelem felett, könnyen elterelhető a figyelmük.

A 9 évesek már képessé válnak a rendszeres és alapos megfigyelésre.

Csak fokozatosan jön létre ez a képesség, hogy a gyermekek tudatosan, szándékosan figyelnek valamire: az 5 éves gyermeknek nehézséget okoz, hogy ne a számára leginkább megragadó tulajdonságokra összpontosítsanak. A figyelem tudatosítását tükrözi körülbelül 7 éves korban, hogy a gyermekek felismerik: a zaj zavarja őket a megfigyelésben, de csak 9 – 10 éves kor körül lesznek tisztában vele, hogy a tanulás hatékonyságának a zavaró körülményeken kívül több összetevője van. Ettől az időtől a figyelem terjedelme és időtartama egyre inkább alkalmazkodik a feladathoz és a külső elvárásokhoz.

Az idősebb gyermekek jobban tudnak koncentrálni, ha előre tudják, mire kell figyelniük.”⁴

⁴ Vajda Zsuzsanna – A gyermekpszichológia fejlődése (2006.) – Helikon Kiadó, Budapest

2.4.1 A figyelem óvodás korban (funkciói, területei)

A figyelem fejlesztése fontos feladat a pedagógusok számára, melynek célja:

A figyelem tartósságának és terjedelmének növelése, az akaratlagos (szándékos) és szelektív figyelmi funkciók megfelelő kialakítása, fejlesztése, illetve a megfigyelőképesség fejlesztése.

2.4.2 A figyelem főbb funkciói:

1. *Szelektív funkció:* A nap során számtalan inger ér minket, de mégis ki tudjuk választani azt, ami a legfontosabb számunkra
2. *Riasztó funkció:* Az életben maradást és a testi épség védelmét szolgálja.
3. *Appercepció funkció:* Az éberségünket biztosítja.

2.4.3 A figyelem területei:

A figyelem lehet spontán, vagy akaratlagos. Legfőbb funkciója az ingerek közötti akaratlagos, azaz spontán szelektálás. A gyermekek figyelemzavarának egyik lehetséges oka, hogy a gyermekek nem képesek az ingerek akaratlagos szelektálására, illetve figyelmük könnyen elterelődik.

Az óvodáskort azt önkéntelen figyelem jellemzi, majd ezt követően iskolaérettségre már kialakul a szándékos figyelem is.

A következőkben ezt a két területet szeretném bemutatni.

Szelektív figyelem: Mivel információfeldolgozási kapacitásunk véges, ezért nem tudunk minden ingert azonos súllyal feldolgozni. Számtalan inger éri egyszerre szervezetünket és érzékszerveinket, a túlterhelés – és a fontos információk elvesztésének – elkerülése érdekében választanunk kell közülük. Vagyis szelektálunk a különböző információk közül. Észlelőrendszerünk – bizonyos bonyolultsági fokon belül - automatikusan választja szét a fontos ingereket a nem relevánsaktól. Minden esetben, amikor párhuzamosan több olyan esemény zajlik, amelyek egymást kizáró választ kívánnak, figyelmi folyamatok határozzák meg az észlelést, és ilyenkor közvetlenül a tevékenységre hatnak.

Szándékos (kontrollált) figyelem: A szándékos (kontrollált) figyelem akaratilag elhatározás, belső szándék következtében kialakuló figyelmi forma. Kiváltó oka lehet az elhatározás, az akarat, illetve a szándék. A szándékos figyelem terjedelme a rövidtávú memória terjedelmének felel meg. Az, hogy a szándékos figyelem meddig tart szorosan függ az adott személy pszichikai állapotától. A szorongás, a rossz közérzet, a fáradtság csökkenti a figyelem tartósságát. Éppen ezért a szándékos figyelemnek iskolaérettségre kell, hogy kialakuljon (6 – 7 éves korra), ami ekkor kb. 10 – 15 perc. A szándékos figyelem fárasztó lehet a gyermekek számára. 3 – 4 éves korban 15 – 20 percig tudnak figyelni azonos játékban, illetve a gyermekek akár 10 perc mesehallgatásba is belefáradhatnak. 6 éves korban már 40 – 45 perces játékokra is tudnak koncentrálni.

Önkéntelen (spontán) figyelem: Az önkéntelen (spontán) figyelem önkéntelenül, akaratilag elhatározás nélkül, automatikusan kialakuló figyelmi forma. Kiváltásában szerepet játszanak a külső (külvilág), vagy belső (test, szervezet) környezetéből jövő szokatlan, kihívó, vagy hirtelen ingerek, erős érzelmi hatások, hirtelen megváltozott körülmények (pl. éhínség, szomjúság stb.). A gyermek az érdeklődésének megfelelően tud figyelni arra a területre, amit őt érdekl. Ez általában kisebb korban jellemző, de egy egész életen át tartó folyamat. Az önkéntelen figyelem egy koncentrált figyelem, mely esetében a gyermekre jellemző a tág pupilla, merev testhelyzet, illetve nyitott szájtartás. A figyelem vándorol, tárgya és erőssége is változik. Az önkéntelen figyelem azonban bármikor átmehet szándékos figyelembe.

Kitartó figyelem (éberség): A kitartó figyelem (vagyis az éberség) a figyelemnek az a formája, amely hosszú ideig fennálló, nagymértékű mentális erőfeszítéseket igényel. Erre a figyelemre van szükség pl. egy adott problémakör feltárásához, illetve megértéséhez. Azonban kitartó figyelem egyik legnagyobb ellensége az idő, hiszen az idő múlásával hatékonysága csökken. A kitartó figyelmet befolyásolhatják motivációink, és érdeklődési körünk egyaránt.

2.4.4 A figyelem tartós fennmaradásának tényezői

Fontos tényező a téma újszerűsége, a téma életszerűsége, illetve fontos a gyermek személyével való megfelelő kapcsolat. Érzelmi motiválás is szükséges. A gyermek képzeletével fontos, hogy foglalkozunk. Illetve a problémák elkerülése is jelentős feladatunk.

A figyelem átvitele

A figyelem átvitele azt fejezi ki, hogy hogyan tudjuk figyelmünket egyik dologról egy másik dologra átirányítani. A figyelem átvitele lehet szándékos és spontán. Spontán figyelem átvitelről beszélünk például, ha egy színházi darab megtekintése közben, a karzatról lelöknek egy műsorfüzetet a földszinten ülők közé, és ilyenkor szinte mindenki átviszi figyelmét az előadás cselekményéről, a zaj forrására. Sokkal nehezebb átirányítani figyelmünket a számunkra érdekes dolgokról más, kevésbé érdekes témákra.

A gyermekeknél a figyelem átvitele kevésbé fejlett. Az előző feladathoz való érzelmi kötöttség akadályozhatja a figyelem átvitelét. Illetve új feladatnál elegendő időt kell biztosítanunk a gyermekek számára.

A figyelem terjedelme

A figyelem terjedelme fokozatosan fejlődik, bár lassan. Egy óvodás gyermek 2-3 tárgyat képes rövid időegység alatt a figyelmébe fogadni, illetve a figyelem megosztása is gyenge.

A figyelem tartóssága: azt mutatja meg, hogy mennyi ideig vagyunk képesek figyelmünket ráirányítani egy tárgyra. A figyelem e jellemzőjét számos tényező befolyásolja: mennyire monoton ingerre kell figyelni, érdeklődésünk, arousal szintünk, stb. Ez egyértelműen mutatja, hogy nagyon nagy egyéni eltérésekkel találkozhatunk, a figyelem tartósságát illetően. A figyelem megosztottsága: azt jelzi, hogy egyszerre hány dologra tudunk párhuzamosan figyelni. Mindig egy adott figyelmi kapacitással rendelkezünk, mely függ például az aktuális állapotunktól is.

2.4.5 A figyelem zavarai óvodás korban

A figyelem zavari lehetnek:

Túlságosan rövid idejű a figyelem: Ebben az esetben pl. a gyermek 2-3 percig játszik valamivel, aztán átvált egy másik játékra, amit szintén rövid időn belül más játéktémára cserél.

Szelektáló funkció nem jól működik: Ilyen esetben a gyermek nehezen vagy egyáltalán nem tud szelektálni a különböző információk, dolgok között. Erre jól alkalmazható pl. Bumm játék, Hallgatni arany játékok.

Kombinált figyelemzavar: Kombinált figyelemzavar esetében az idő – pontosság zavaráról beszélhetünk. A gyermeknek nem tud kellően rögzülni, illetve pontatlan a figyelme.

Az óvodáskor az – az időszak a gyermekek számára, amely a legtöbb változást hordozza magában. A 3 – 6 – 7 éves gyermekek fizikai, szellemi és lelki változásokon mennek keresztül. A változások alatt mind a pozitív irányban történő fejlődést, mind az esetlegesen fellépő zavarokat értjük az egyes képességterületeken.

A figyelem összpontosításának zavarát **dekoncentrált**ságnak nevezzük.

Oka lehet az érdeklődés hiánya, idegrendszeri ártalom, vagy következetlen nevelés. A figyelem összpontosításának zavara fáradékonyságban, nyugtalanságban, önbizalomhiányban nyilvánulhat meg. A gyermek nem tud koncentrálni az új ingerekre, más dolgok elterelik figyelmét, teljesítmény csökkenés, kapkodás, kudarc jellemzi leginkább.

Az óvodapedagógusoknak különösen fontos szerepük van a gyermekek mindenkori fejlődésében. Fontos odafigyelni a gyermekek figyelmének vizsgálatára, hiszen az óvodás gyermekek figyelmének kialakulása előjárója az iskolaérettségnek. Ugyanis a figyelem (szándékos figyelem, szelektív figyelem) alapfeltétele a tanulási folyamatoknak.

Ha iskolaérettségre nem alakul ki a szándékos figyelem, és nem fejlődik ki a szelektív figyelem, akkor az olvasás, írás, számolás területén a gyermek nem tud életkorának megfelelően teljesíteni. Nekünk, óvodapedagógusoknak külön figyelniünk kell ezekre a megismerőtevékenységek fejlődésére.

3. VIZSGÁLAT

3.1 Kutatási eredményeim

A nyári gyakorlataimat az előzőekben már bemutatott vésztői Bartók Béla Nevelési Központ Négyszínvirág Óvodájában töltöttem. Az itt eltöltött gyakorlati időm alatt arra az elhatározásra jutottam a gyermekek kellő megismerése után, hogy a dolgozati témámhoz szükséges méréseket ebben az intézményben fogom elvégezni.

Az óvodának 4 négy telephellyel, egy tagóvodával és egy bölcsődével működik, ezáltal az óvoda 310 gyermek befogadására, nevelésére alkalmas.

Kétféle vizsgálati módszert alkalmaztam az óvoda 4 tagintézményében, 60 nagycsoportos (6 – 7 éves) óvodás segítségével.

Mindkét vizsgálatom a gyermekek figyelmével volt kapcsolatos.

3.1.1 Az első vizsgálatomat az ún. Edtfeldt vizsgálat kitöltésével értékeltem.

A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek egyik jellegzetes problémája a téri pozíció érzékelése. Ezt és a szelektív figyelmet vizsgálja ez a feladatlap.

A vizsgálat menete:

A vizsgálatot egy csoportszobában végezhetjük el, úgy, hogy minden gyermek kap egy lapot (1. számú melléklet), melyen 12 ablakban 2-2 ábra látható. A gyermekek feladata, hogy megjelöljék az egyforma ábrákat.

A problémás gyermekek, mivel érzik bizonytalanságukat a feladatmegoldásban, a többiekre próbálnak másolni. Ezt igyekezzünk megakadályozni.

A vizsgálat megkezdése előtt néhány Instrukciót adhatunk a gyermekeknek:

- *Nézzétek a lapokat! Ablakokat láthattok, és mindegyik ablakban 2 rajz van. Azt kérem tőletek, hogy tegyetek egy nagy pöttyöt annak az ablaknak a bal felső sarkába, amelyikben a két rajz teljesen egyforma, és egyformán is áll! Aki kész van, fordítsa meg a lapját!*

A feladat megkezdése előtt célszerű megbeszélni, hogy melyik a baloldal, illetve megkérem a gyermekeket, hogy a lap bal felső sarkába rajzolják fel a jelüket, és ezután könnyebben tudják majd felrajzolni a jelzéseket az ablakok bal felső sarkába.

A vizsgálat megoldási ideje: 2 perc

A vizsgálat értékelése:

A hibázásokat számoljuk össze. Hibának számít a jelölés (pötty) hiánya a megfelelő helyen, illetve a rossz helyre tett jelölés.

Egy jó megoldás +4 pontot jelent, minden rossz megoldásért levonunk 4 pontot.

Ezáltal a maximális pontszám: 20 pont = 100%-os jó megoldás.

A teljesítmény százalékok alakulása:

20 pont = 100%

16 pont = 80 %

12 pont = 60 %

8 pont = 40 %

4 pont = 20 %

A 4 óvodára vonatkozóan, a kitöltött tesztek összesített eredményeinek kiszámítása:

$$\frac{\text{Elért pontszám}}{\text{Max. pontszám}} = \frac{(272+136+256+52)}{(500+240+380+80)} = \frac{716}{1200} = 0,59 = \mathbf{60\%}$$

$$\frac{\text{Elért pontszám}}{\text{Gyerekek száma}} = \frac{716}{60} = 11,9 = \mathbf{12 \text{ pont}}$$

1. számú ábra: Tarlódombi óvoda Edtfelt vizsgálat eredményeinek kiértékelése táblázat segítségével:

	Pontok kiszámítása	Elért pontszám	Maximum pontszám	%
1.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
2.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
3.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%
4.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%

A Tarlódombi óvodában 4 gyermekkel végeztem el az Edtfelt vizsgálatot. Mind a négyen a megfelelő időben tudták befejezni a tesztlap kitöltését. A kis létszám ellenére a kiértékelés után azt állapítottam meg, hogy a gyermekek figyelme változó. Hiszen a százalékos eredményeken is jól látszik, hogy volt hibátlan, illetve gyenge feladatmegoldás is.

(Az gyermekek, illetve az óvodák összesített Edtfelt vizsgálati eredményei bővebben megtalálhatóak a 2 – 6. számú Mellékletekben.)

3.1.2 A második vizsgálatomban a gyermekek szelektív figyelmét a Szék – lámpa teszt segítségével vizsgáltam az óvodások közreműködésével.

Ennek a vizsgálatnak a segítségével meg lehet állapítani, hogy mennyire tartós az idő múlásával a gyermekek figyelme.

A vizsgálat menete:

A vizsgálatot egy csoportszobában végezhetjük el, úgy, hogy minden gyermek kap egy lapot, (9. számú melléklet) melyen 21 sorban, soronként 19 db kis rajz található. A gyermekek öt percig dolgoznak (az időt stopperrel mérjük), de közben minden perc végén megjelöljük a lapon egy álló egyenessel, hogy éppen hol tartanak. Az első sor gyakorló sor, nem értékeljük. A feladat megbeszélése után az első sort közösen oldjuk meg.

A vizsgálat megkezdése előtt néhány Instrukciót adhatunk a gyermekeknek:

- Hol van a szék? Hol van a lámpa? Karikázd be!

Minden sorban keresd meg a széket és a lámpát!

Én percenként húzok egy álló egyenest, te dolgozz tovább!

A vizsgálat megoldási ideje: 5 perc

Amit megfigyelhetünk még:

1. Kezesség
2. Ceruzafogás
3. Munkatempó
4. Ismeri – e a haladási irányt?
5. Össze-vissza keres ill. halad?

A vizsgálat értékelése:

Előre elkészített sablon segítségével könnyen fölfedezhető, hogy melyik rajzot nem jelölte meg a gyermek, amit pedig kellett volna. Ezek a tévedések adják a hibaszámot.

Úgy a teljesítményt, mint a hibaszámot percenként is és összesítve is megállapítjuk.

A percenkénti teljesítmény (t): két pont között az átnézett rajzok száma.

Összteljesítmény (T): az öt részteljesítmény összege.

A percenkénti hiba (h): két pont között azon rajzok száma, melyeket be kellett volna jelölni, de a gyermek nem jelölte be.

Összhiba (H): az öt részhiba összege.

Figyelemminőség kiszámítása: a hiba osztva a teljesítménnyel, szorozva 100-zal, így százalékban kapjuk.

Percenként: $h/t * 100$

Összesített: $H/T * 100$

Figyelemterjedelem: a percenkénti teljesítmények ingadozása, a legnagyobb és a legkisebb teljesítmény különbsége.

A teljesítmény kiszámítása: az összes átnézett hibából kivonjuk az összes hibák számát, ez osztva az összes átnézett ábrák számával, szorozva 100-zal.

Összesített: $\frac{N-H}{N} * 100$

2. számú ábra: Egy Központi óvadás gyermek Szék – lámpa teszt eredményének kiértékelése táblázat segítségével:

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	48	0	0
2. perc	85	4	4,7
3. perc	82	1	1,2
4. perc	81	4	4,9
5. perc	80	1	1,2
Össz:	376	10	2,7
Össz. Teljesítmény: 97%			

A Központi óvodában 25 gyermekkel végeztem el a Szék – lámpa tesztet. Ezek közül kiemelném egy gyermek vizsgálati eredményét.

A gyermekek számára a feladatra szánt 5 perc elegendőnek bizonyult. Miután az értékeléseket elkészítettem és az adatok segítségével elkészítettem a táblázatokat is, azt tapasztaltam, hogy ebben a csoportban a gyermekek közül szinte mindenki 90% fölött teljesített, így elmondható, hogy e tesztfeladat kitöltésekor a gyermekek figyelme erős volt, különösen a 2 – 3. percben.

(Az gyermekek, illetve az óvodák összesített Szék – lámpa teszt eredményei bővebben megtalálhatóak a 2 – 6. számú Mellékletekben.)

3.2 A vizsgálataim összegzése

A gyermeknevelés egyik legfontosabb részterülete a különböző képesség fejlesztése. A képességek abban az esetben fejlődnek leginkább, ha azokat adekvát módon gyakoroltatjuk a gyermekekkel.

A különböző feladatlapok, mérőlapok ehhez segítségünkre lehetnek.

„Egy – egy gyermek adottságaitól, biológiai érésétől, szociokulturális háttérétől függően képességeit tekintve eltérően fejlődik. Egy területe lehet fejlettebb kortársainál, míg más képessége fejlődhet lassabban. A fejlődés lépcsőfokainak ismerete lehetővé teszi számunkra, hogy a fejlesztést megfelelő módon tudjuk szervezni. Ebben az esetben a gyermeket önmagához viszonyítva mérjük. A különböző mérésekre szükség van, hiszen az óvodában oktató – nevelőmunka másképp fogalmazva képességfejlesztés folyik.”⁵

⁵ Képességfejlesztés – képességmérés az óvodában (2008.) – Didakt Kft., Debrecen

A pedagógusok feladata és célja, hogy a gyermekek egészséges önbizalommal rendelkezzenek, illetve, hogy képesek legyenek saját maguk elfogadására, belső jelzéseik, igényeik érzékelésére. Ezért is különösen fontos elsősorban egy biztonságos és megerősítő légkör megteremtése a gyermekek számára.

A képességek (értelmi képességek) fejlesztésének célja:

A gyermekek aktuális fejlettségi szintjének felmérése, konkrét tevékenységformák meghatározás.

A fejlődéshez szükséges differenciált tevékenységek rendszerének tudatos, tervszerű megtervezése, biztosítása.

A vizsgálatok során felismert hiányosságok pótlása, az egyes részképességek fejlesztő segítő feladatokkal.

A fejlesztési célok megvalósulása egyenként eltérő szinteket mutathat.

Az eredmények értékelése elsősorban az egyéni értékelésben valósul meg.

A fejlesztések eredménye óvodáskor végére:

A gyermekek óvodáskor végére nyitott érdeklődésükkel készen állnak az iskolába lépésre.

Megjelenik a tanulás alapján képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme.

A képességek meghatározásánál fontosak az egyéni értelmi sajátosságok is.

A veleszületett adottságokból cselekvéses tanulás nélkül nem lesz képesség.

A különböző fejlettségmérő tesztek, feladatlapok általában egyéni teljesítmények mérésére szolgálnak. Az óvodáskorú gyermekeknél alkalmazott tesztek leginkább pszichológiai tesztek, melyek speciális szakértelmet kívánnak.

A fejlettségmérő feladatlapok olyan szempontokat, feladatokat tartalmaznak, amelyek a gyermekek mindennapi tevékenységeiben előfordulnak, illetve játékosan mérhetőek.

A figyelemtesztek kitöltésével a következőket állapítottam meg:

Az óvodásokkal végzett kutatásaim a hipotéziseimet alátámasztják, miszerint:

Nagycsoportban a szelektív figyelem és a figyelem tartóssága ennek az életkornak megfelelő, illetve Az 1-5 percig tartó vizsgálat időtartamában az 2 – 3. percben volt a gyermekek figyelme tartósabb.

A vizsgált gyermekek között voltak olyanok, akik kimagaslóan teljesítettek, de voltak olyanok is, akik gyengébben teljesítettek.

Összességében a hazai és a nemzetközi eredményekhez képest ezek a gyermekek jobban teljesítettek az átlagnál.

Javaslatom, – mint pályakezdő óvodapedagógus, illetve fejlesztő pedagógus – a gyermekek hétköznapi életébe minél több olyan feladat beépítése, amelyek elősegítik és fejlesztik a gyermekek figyelmét, különösen iskolaérettség előtt. Ma már az informatika is jelentős szerepet tölt be az oktatási intézmények egész területén. A kisiskolások számára már vannak különböző számítógépes programok, kivetítők, interaktív tananyagok, amelyek hozzájárulnak a játékos és egyben fejlesztő feladatlapok kitöltéséhez, melyek ezáltal is tovább fejleszthetik a gyermekek figyelmét.

VI. ÖSSZEGZÉS

A dolgozatomban végzett vizsgálataim által sikerült alátámasztanom az általam felállított hipotéziseimet.

Első hipotézisemben azt feltételeztem, hogy: Nagycsoportban a szelektív figyelem és a figyelem tartóssága ennek az életkornak (6 – 7 év) megfelelő.

Második hipotézisemben pedig azt feltételeztem, hogy: Az 1-5 percig tartó időtartamban az 2 – 3. percben lesz a gyermekek figyelme tartósabb, a többi esetben gyengébb.

Ezeket a feltételezésemet az ún. Edfeldt vizsgálat, illetve a Szék – lámpa teszt segítségével sikerült alátámasztanom. A méréseket Vésztő város Bartók Béla Nevelési Központ Négyszínvirág Óvodájának 4 tagintézményében, 60 nagycsoportos (6 – 7 éves) gyermek közreműködésével végeztem. A tesztek elvégzésekor láthatóvá vált számomra, hogy ezek az óvodás gyermekek rendszeresen töltenek ki ilyen, és ehhez hasonló fejlesztő feladatlapokat. A gyermekek önként, nagy örömmel, és cselekvő jókedvvel jelentkeztek a feladatlap kitöltésére. Ennek alapján a vizsgálati eredmények elemzése után is azt tapasztaltam, illetve a dolgozatom mellékleteiben feltüntetett kiértékelt táblázatok is azt mutatják, hogy a nagycsoportosok közül

szinte mindenki 90 % feletti eredményt ért el, vagyis kimagaslóan jól teljesítettek, figyelmük megfelelő volt. Ahhoz, hogy javulást érzünk el a gyermekek azon %-nál, akik kevésbé jól teljesítettek, mint pályakezdés előtt álló leendő óvodapedagógus, és fejlesztő pedagógus azt tudom javasolni, hogy a gyermekeknek mind az óvodában, mind az óvodán kívül eltöltött időben igyekezzünk több lehetőséget biztosítani olyan feladatokra, amelyek a figyelem fejlesztéséhez járulnak hozzá. Ma már az informatika is nagyban hozzájárul a gyermekek mindennapi életéhez, és folyamatosan beépülnek az oktatásba is. Akár ezek a számítógépes programok, játékos feladatok is segítségül szolgálhatnak a pedagógusoknak, illetve a szülőknek, hogy a gyermekek fejlesztő játékokhoz jussanak.

A kutatásom egyértelművé tette számomra, hogy mindenféleképpen be kellene épülnie az oktatási rendszerbe olyan feladatoknak, amelyekkel a gyermekek fejleszthetőek, hiszen ahogy minden gyermek, úgy ezek a nagycsoportosok, illetve hamarosan kisiskolások is egyre több információ befogadására kell, hogy képesek legyenek. Ezen problémák megoldására egyetlen megoldás létezik: a különböző képességek fejlesztése, illetve a folyamatos és rendszeres gyakorlás.

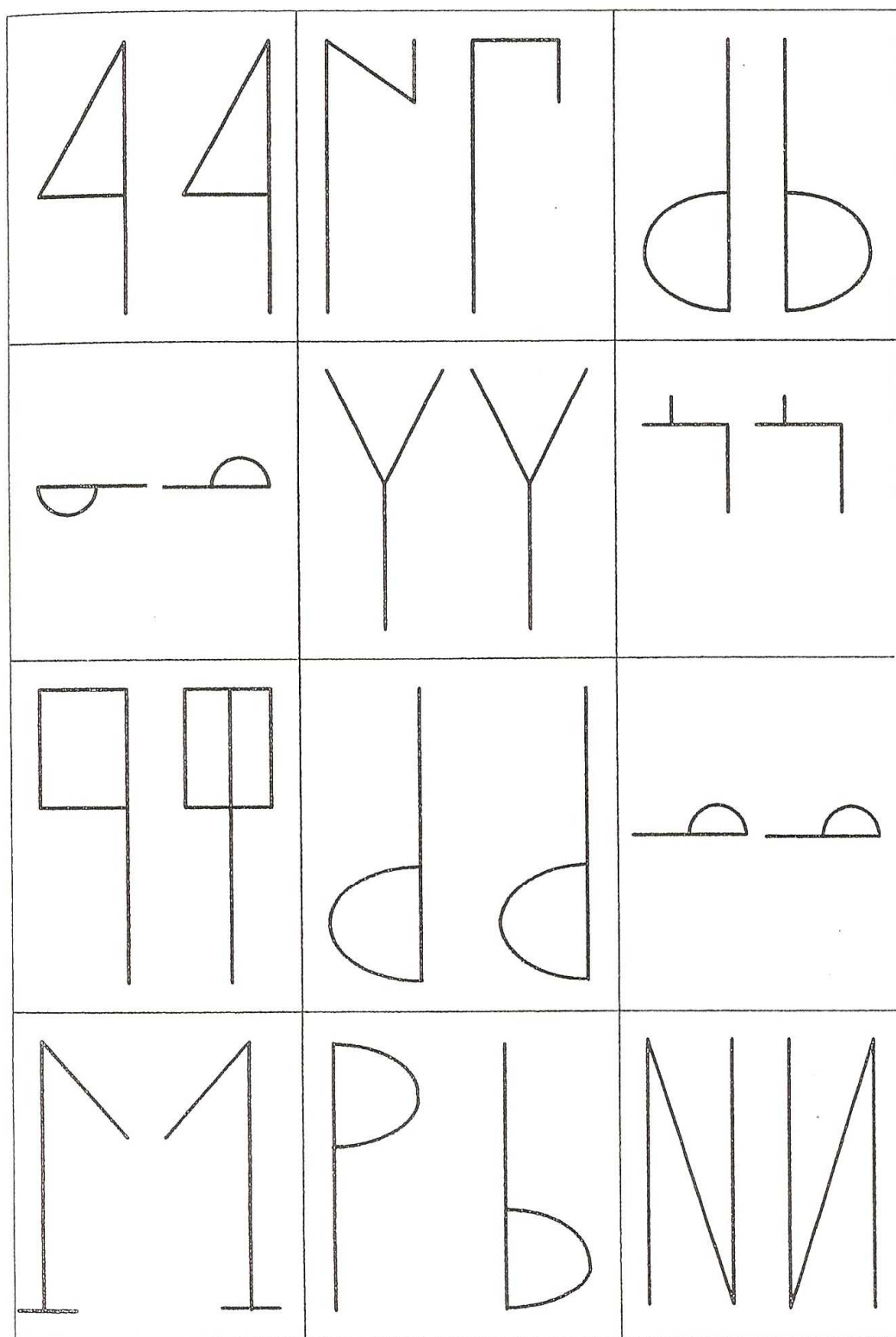
LEGFONTOSABB SZAKIRODALMAK

- Aszalai Judit – Horváth Judit – Horváthné Csapucha Klára – Dr. Rónáné Falus Júlia – Amit az óvónőnek észre kell venni, Tájékozódó vizsgálat a nagycsoportos óvodások képesség – és készségszintjéről (2007.) – Flaccus Kiadó, Budapest
- Czigler István – Figyelem (1994.) – Scientia Humana, Budapest
- Czigler István – A figyelem pszichológiája (2005.) – Akadémia Kiadó, Budapest
- Hegyi Ildikó – Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban (2000.) – OKKER Oktatási Kiadó, Budapest
- Iskolakészültség megállapítása, Az óvodáskorú gyermekek megismerésének, fejlesztésének rendszere és eszköztára (2008.) – Pedellus Kiadó, Debrecen
- Gyenei Mária – Iskolai tanulás – tanulási zavarok – fejlesztése (2003.) – ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
- Képességfejlesztés – képességmérés az óvodában (2008.) – Didakt Kft., Debrecen
- Kósáné dr. Ormai Vera – Fejlődés lélektani gyakorlatok II. (1988.) – Tankönyvkiadó, Budapest
- Porkolábné dr. Balogh Katalin – Kudarc nélkül az iskolában (1992.) – Alex Typo Kiadó, Budapest
- Rita L. Atkinson, Richard C. Atkinson, Edward E. Smith, Daryl J. Bem (2005.) – Pszichológia – Osiris Kiadó, Budapest
- Vajda Zsuzsanna – A gyermekpszichológia fejlődése 2006. – Helikon Kiadó, Budapest

MELLÉKLETEK

1. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat

EDTFELDT

2. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása

Központi óvoda eredményei:

	Pontok kiszámítása	Elért pontszám	Maximum pontszám	%
1.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
2.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
3.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
4.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
5.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
6.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
7.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
8.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
9.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
10.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
11.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
12.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
13.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
14.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
15.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
16.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
17.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
18.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
19.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
20.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%
21.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%
22.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%
23.	(4+4+4)-4-4-4-4	0 pont	20 pont	0%
24.	(4+4+4)-4-4-4-4	0 pont	20 pont	0%
25.	(4+4+4)-4-4-4-4	0 pont	20 pont	0%

3 db = 100%

6 db = 80%

6 db = 60%

4 db = 40%

3 db = 20%

3 db = 0%

3. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása

Körösparti óvoda eredményei:

	Pontok kiszámítása	Elért pontszám	Maximum pontszám	%
1.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
2.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
3.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
4.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
5.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
6.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
7.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
8.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
9.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
10.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
11.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	8 pont	20 pont	40%
12.	(4+4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%

1 db = 100%

3db = 80%

2db = 60%

5 db = 40%

1 db = 20%

4. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása

Komlódi falvi óvoda eredményei:

	Pontok kiszámítása	Elért pontszám	Maximum pontszám	%
1.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
2.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
3.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
4.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
5.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
6.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
7.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
8.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
9.	(4+4+4+4+4)-4	16pont	20 pont	80%
10.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
11.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
12.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
13.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
14.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
15.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
16.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
17.	(4+4+4+4)-4-4	8 pont	20 pont	40%
18.	(4+4+4+4)-4-4	8 pont	20 pont	40%
19.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%

2 db = 100%

7 db = 80%

7 db = 60%

2 db = 40%

1 db = 20%

5. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása

Tarlódombi óvoda eredményei:

	Pontok kiszámítása	Elért pontszám	Maximum pontszám	%
1.	4+4+4+4+4	20 pont	20 pont	100%
2.	(4+4+4+4+4)-4-4	12 pont	20 pont	60%
3.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%
4.	(4+4+4+4)-4-4-4	4 pont	20 pont	20%

1 db = 100%

1 db = 60%

2 db = 20%

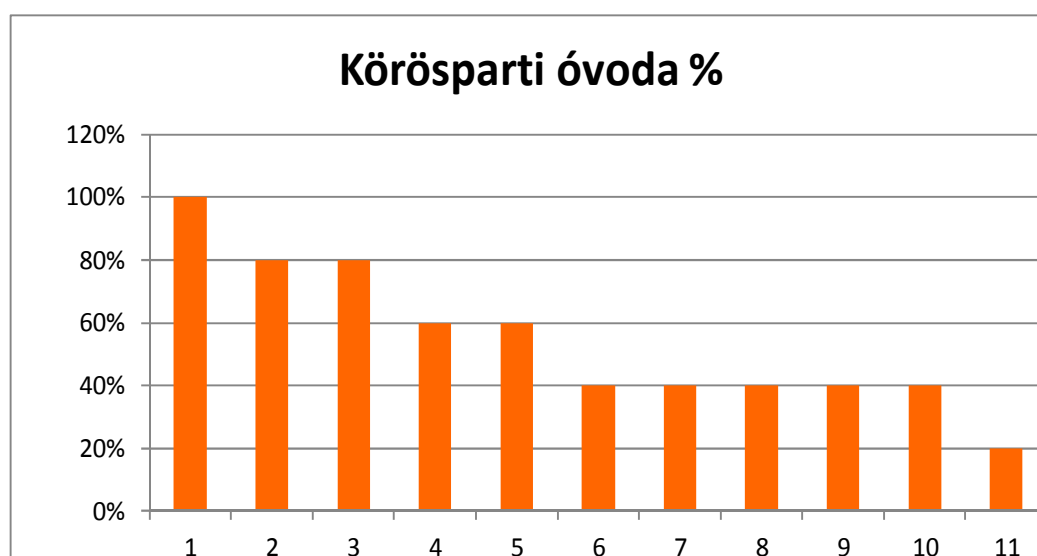
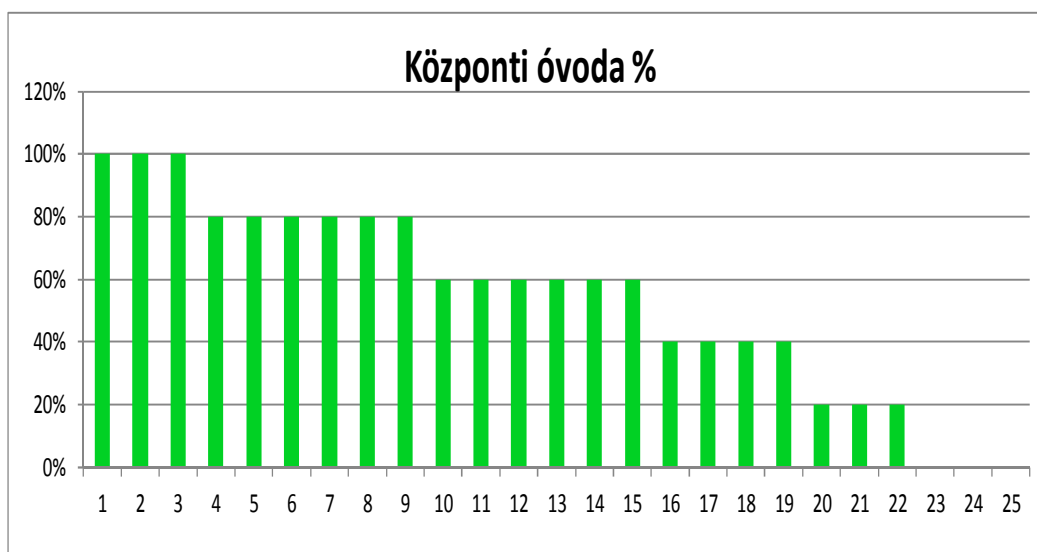
6. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat eredményeinek kiszámítása

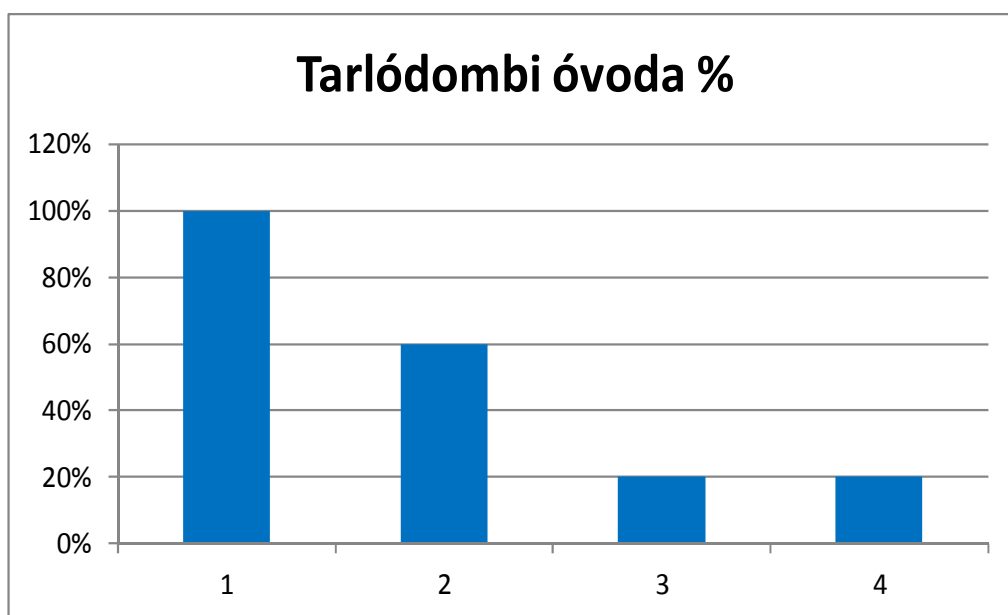
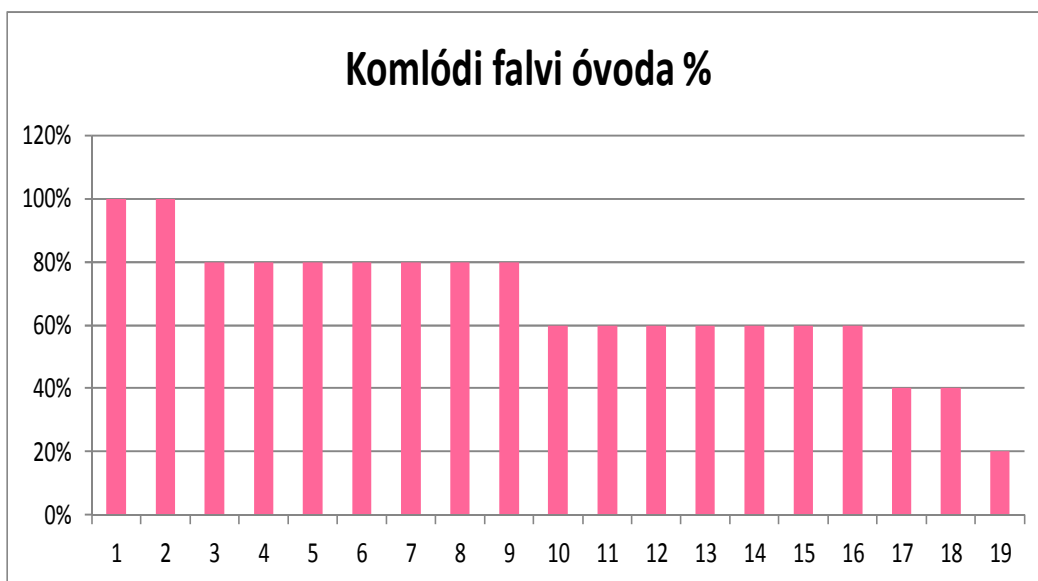
A 4 óvoda eredményének összesített eredménye:

Óvodák	Elérhető pontszám	Elért pontszám
1. Központi óvoda	500 pont	272 pont
2. Körösparti óvoda	240 pont	136 pont
3. Komlódi falvi óvoda	380 pont	256 pont
4. Tarlódombi óvoda	80 pont	52 pont

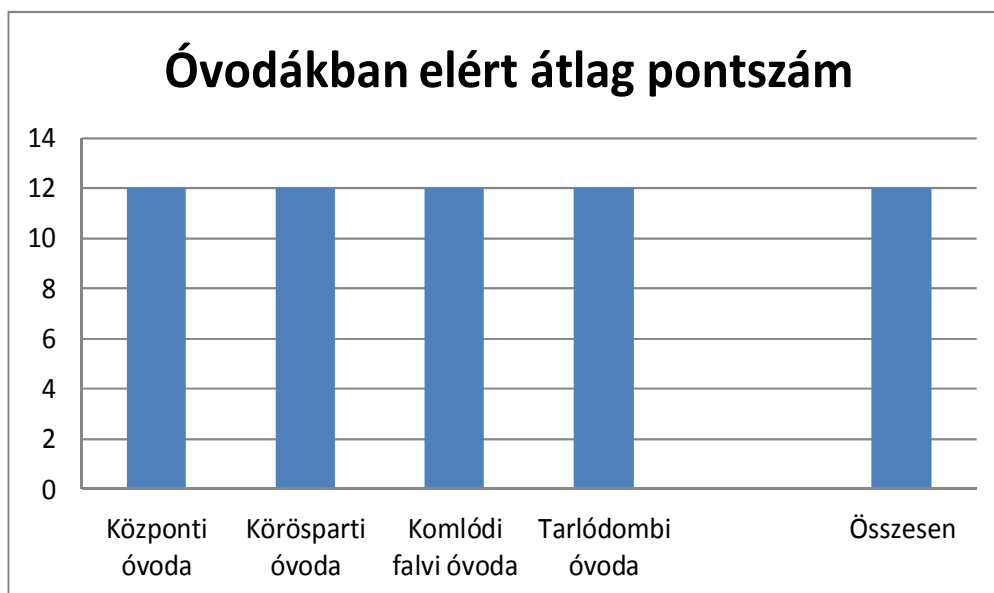
Óvodák	Átlagosan elért pontszám	Átlagosan elért százalék
1. Központi óvoda	12 pont	60%
2. Körösparti óvoda	12 pont	60%
3. Komlódi falvi óvoda	12 pont	60%
4. Tarlódombi óvoda	12 pont	60%

7. Számú melléklet: EDTFELDT vizsgálat százalékos eredményei diagramokon ábrázolva

8. Számú melléklet: EDFELDT vizsgálat vizsgálati eredményei diagramokon ábrázolva

9. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt

Név :

Kor :

Dátum :

10. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA tesz eredményeinek kiszámítása

Központi óvoda eredményei:

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	76	2	2,6	1. perc	74	1	1,3
2. perc	96	3	3,1	2. perc	70	5	7,1
3. perc	78	2	2,6	3. perc	59	2	3,4
4. perc	47	0	0	4. perc	62	5	8,06
5. perc	44	0	0	5. perc	97	21	21,6
Össz:	341	7	2,05	Össz:	362	34	9,4
Össz. Teljesítmény: 98%				Össz. Teljesítmény: 91%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	1	21,7	1. perc	48	0	0
2. perc	45	2	4,4	2. perc	96	4	4,2
3. perc	78	0	0	3. perc	59	2	3,4
4. perc	114	0	0	4. perc	78	4	5,1
5. perc	80	1	1,2	5. perc	95	9	9,5
Össz:	376	7	1,06	Össz:	376	19	5,05
Össz. Teljesítmény: 99%				Össz. Teljesítmény: 95%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	95	4	4,2	1. perc	59	0	0
2. perc	58	2	3,4	2. perc	36	0	0
3. perc	69	2	2,9	3. perc	80	4	5
4. perc	104	8	7,7	4. perc	90	6	6,7
5. perc	50	5	10	5. perc	111	5	4,5
Össz:	376	21	5,6	Össz:	376	15	3,9
Össz. Teljesítmény: 94%				Össz. Teljesítmény: 96%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	3	5,08	1. perc	48	0	0
2. perc	55	2	3,6	2. perc	86	3	3,5
3. perc	62	2	3,2	3. perc	120	8	6,7
4. perc	76	8	10,5	4. perc	66	6	9,09
5. perc	75	11	14,7	5. perc	56	3	5,4
Össz:	327	26	7,9	Össz:	376	20	5,3
Össz. Teljesítmény: 92%				Össz. Teljesítmény: 95%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	80	0	0	1. perc	48	0	0
2. perc	90	0	0	2. perc	96	5	5,2
3. perc	45	0	0	3. perc	97	5	5,1
4. perc	81	1	1,2	4. perc	79	5	6,3
5. perc	80	0	0	5. perc	42	5	11,9
Össz:	376	1	0,3	Össz:	362	20	5,5
Össz. Teljesítmény: 100%				Össz. Teljesítmény: 94%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	0	0	1. perc	13	0	0
2. perc	51	1	1,9	2. perc	46	1	2,2
3. perc	30	0	0	3. perc	55	4	7,3
4. perc	72	1	1,4	4. perc	18	0	0
5. perc	46	0	0	5. perc	21	1	4,8
Össz:	222	2	0,9	Össz:	141	6	4,2
Össz. Teljesítmény: 99%				Össz. Teljesítmény: 94%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	3	5,08	1. perc	48	1	2,08
2. perc	21	1	4,8	2. perc	66	2	3,03
3. perc	24	0	0	3. perc	61	1	1,6
4. perc	49	0	0	4. perc	106	9	8,5
5. perc	62	2	3,2	5. perc	95	14	14,7
Össz:	215	6	2,8	Össz:	376	27	7,2
Össz. Teljesítmény: 97%				Össz. Teljesítmény: 93%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	2	8,7	1. perc	23	0	0
2. perc	81	7	8,6	2. perc	36	1	2,8
3. perc	111	15	13,5	3. perc	73	0	0
4. perc	61	7	11,5	4. perc	44	1	2,3
5. perc	86	16	18,6	5. perc	142	20	14,08
Össz:	362	47	12,9	Össz:	318	22	6,9
Össz. Teljesítmény: 87%				Össz. Teljesítmény: 93%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	48	0	0	1. perc	13	0	0
2. perc	66	1	1,5	2. perc	61	4	6,6
3. perc	26	2	5,6	3. perc	40	3	7,5
4. perc	101	5	4,9	4. perc	30	3	10
5. perc	125	11	8,8	5. perc	38	6	15,8
Össz:	376	19	5,05	Össz:	182	16	8,8
Össz. Teljesítmény: 95 %				Össz. Teljesítmény: 91 %			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	2	8,7	1. perc	23	1	4,3
2. perc	57	2	3,5	2. perc	91	3	3,3
3. perc	52	1	1,9	3. perc	62	0	0
4. perc	43	7	16,3	4. perc	120	11	9,2
5. perc	28	2	7,1	5. perc	80	7	8,8
Össz:			6,9	Össz:	376	22	5,9
Össz. Teljesítmény: 93 %				Össz. Teljesítmény: 94 %			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	0	0	1. perc	23	0	0
2. perc	67	1	1,5	2. perc	74	1	1,3
3. perc	54	2	3,7	3. perc	64	1	1,6
4. perc	59	4	6,8	4. perc	78	2	2,6
5. perc	44	2	4,5	5. perc	72	9	12,5
Össz:	247	9	3,6	Össz:	311	13	4,2
Össz. Teljesítmény: 96 %				Össz. Teljesítmény: 96 %			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	48	2	4,2	1. perc	48	0	0
2. perc	56	2	3,6	2. perc	85	4	4,7
3. perc	40	1	2,5	3. perc	82	1	1,2
4. perc	45	5	11,1	4. perc	81	4	4,9
5. perc	52	1	1,9	5. perc	80	1	1,2
Össz:	241	11	4,6	Össz:	376	10	2,7
Össz. Teljesítmény: 95 %				Össz. Teljesítmény: 97 %			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	2	8,7
2. perc	81	3	3,7
3. perc	78	3	3,8
4. perc	83	3	3,6
5. perc	97	8	8,2
Össz:	372	19	5,2
Össz. Teljesítmény: 95%			

11. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt eredményeinek kiszámítása

Körösparti óvoda eredményei:

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	74	0	0	1. perc	23	0	0
2. perc	76	3	3,9	2. perc	127	2	1,6
3. perc	72	1	1,4	3. perc	65	0	0
4. perc	68	3	4,4	4. perc	66	0	0
5. perc	86	3	3,5	5. perc	95	0	0
Össz:	376	10	2,7	Össz:	376	2	0,5
Össz. Teljesítmény: 97%				Össz. Teljesítmény: 99%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	2	3,4	1. perc	80	2	2,5
2. perc	75	1	1,3	2. perc	70	3	4,3
3. perc	81	0	0	3. perc	53	0	0
4. perc	65	1	1,5	4. perc	87	0	0
5. perc	96	4	4,2	5. perc	86	3	3,5
Össz:	376	8	2,1	Össz:	376	8	2,1
Össz. Teljesítmény: 98%				Össz. Teljesítmény: 98%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	80	4	5	1. perc	59	0	0
2. perc	53	1	1,9	2. perc	55	3	5,4
3. perc	70	2	2,9	3. perc	75	11	14,7
4. perc	77	2	2,6	4. perc	79	8	10,1
5. perc	96	5	5,2	5. perc	108	20	18,5
Össz:	376	14	3,7	Össz:	376	42	11,2
Össz. Teljesítmény: 96%				Össz. Teljesítmény: 89%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	74	0	0	1. perc	13	0	0
2. perc	76	3	3,9	2. perc	35	0	0
3. perc	72	1	1,4	3. perc	86	6	6,9
4. perc	68	4	5,9	4. perc	139	18	12,9
5. perc	86	0	0	5. perc	89	17	7,9
Össz:	376	8	2,1	Össz:	362	41	11,3
Össz. Teljesítmény: 98%				Össz. Teljesítmény: 89%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	104	2	1,9	1. perc	24	0	0
2. perc	72	2	2,8	2. perc	24	0	0
3. perc	65	4	6,1	3. perc	47	0	0
4. perc	46	4	8,7	4. perc	19	0	0
5. perc	75	5	6,7	5. perc	19	0	0
Össz:	362	17	4,7	Össz:	133	0	0
Össz. Teljesítmény: 95%				Össz. Teljesítmény: 100%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	1	1,7	1. perc	74	5	6,8
2. perc	123	6	4,8	2. perc	30	2	6,7
3. perc	65	3	4,6	3. perc	118	2	1,7
4. perc	79	8	10,1	4. perc	112	13	11,6
5. perc	50	8	16	5. perc	42	6	14,3
Össz:	376	26	6,9	Össz:	338	28	8,3
Össz. Teljesítmény: 93%				Össz. Teljesítmény: 92%			

12. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA tesz eredményeinek kiszámítása

Komlódi falvi óvoda eredményei

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	80	2	2,5	1. perc	24	1	4,2
2. perc	90	9	10	2. perc	73	0	0
3. perc	81	4	4,9	3. perc	118	6	5,1
4. perc	67	9	13,4	4. perc	52	2	3,8
5. perc	44	7	9,1	5. perc	109	5	4,6
Össz:	362	31	8,6	Össz:	376	14	3,7
Össz. Teljesítmény: 91%				Össz. Teljesítmény: 96%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	80	0	0	1. perc	80	2	2,5
2. perc	53	0	0	2. perc	96	6	6,2
3. perc	43	0	0	3. perc	46	1	2,2
4. perc	152	2	1,3	4. perc	74	2	2,7
5. perc	48	0	0	5. perc	80	2	2,5
Össz:	376	2	0,5	Össz:	376	13	3,5
Össz. Teljesítmény: 99%				Össz. Teljesítmény: 96%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	13	0	0	1. perc	97	4	4,1
2. perc	46	1	2,2	2. perc	53	3	5,7
3. perc	74	0	0	3. perc	131	6	4,6
4. perc	29	0	0	4. perc	67	1	1,5
5. perc	41	0	0	5. perc	28	0	0
Össz:	203	1	0,5	Össz:	376	14	3,7
Össz. Teljesítmény: 99%				Össz. Teljesítmény: 96%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	1	1,7	1. perc	74	1	1,4
2. perc	74	2	2,7	2. perc	70	0	0
3. perc	89	1	1,1	3. perc	78	1	1,3
4. perc	98	0	0	4. perc	120	3	2,5
5. perc	56	2	3,6	5. perc	34	0	0
Össz:	376	6	1,6	Össz:	376	5	1,3
Össz. Teljesítmény: 98%				Össz. Teljesítmény: 99%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	58	1	1,7	1. perc	23	1	4,3
2. perc	76	5	6,6	2. perc	36	1	2,8
3. perc	114	13	11,4	3. perc	123	15	12,2
4. perc	94	13	13,8	4. perc	114	12	10,5
5. perc	20	2	10	5. perc	66	9	13,6
Össz:	362	34	9,4	Össz:	362	38	10,5
Össz. Teljesítmény: 91%				Össz. Teljesítmény: 89%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	1	4,3	1. perc	95	2	2,1
2. perc	74	4	5,4	2. perc	87	5	5,7
3. perc	65	3	4,6	3. perc	40	0	0
4. perc	118	13	11,01	4. perc	98	6	6,1
5. perc	38	7	18,4	5. perc	56	3	5,3
Össz:	280	28	10	Össz:	376	16	4,3
Össz. Teljesítmény: 90%				Össz. Teljesítmény: 96%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	59	0	0	1. perc	114	2	1,7
2. perc	117	4	3,4	2. perc	48	2	4,2
3. perc	46	0	0	3. perc	61	4	10
4. perc	88	3	3,4	4. perc	81	0	0
5. perc	66	2	3,03	5. perc	73	3	4,1
Össz:	376	9	2,4	Össz:	376	11	2,9
Össz. Teljesítmény: 98%				Össz. Teljesítmény: 97%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	48	3	6,2	1. perc	8	2	4,2
2. perc	66	3	4,5	2. perc	85	3	3,5
3. perc	62	8	12,9	3. perc	77	5	6,5
4. perc	78	4	5,1	4. perc	118	15	12,7
5. perc	72	12	16,7	5. perc	48	4	8,3
Össz:	326	30	9,2	Össz:	376	29	7,7
Össz. Teljesítmény: 91%				Össz. Teljesítmény: 92%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	114	8	7,01	1. perc	133	6	4,5
2. perc	75	4	5,3	2. perc	56	1	1,8
3. perc	77	5	6,5	3. perc	76	1	1,3
4. perc	62	4	6,4	4. perc	69	0	0
5. perc	48	1	2,08	5. perc	42	0	0
Össz:	376	22	5,9	Össz:	376	8	2,1
Össz. Teljesítmény: 94%				Össz. Teljesítmény: 98%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	90	1	1,1
2. perc	60	1	1,7
3. perc	65	0	0
4. perc	81	3	3,7
5. perc	80	2	2,5
Össz:	376	7	1,9
Össz. Teljesítmény: 98%			

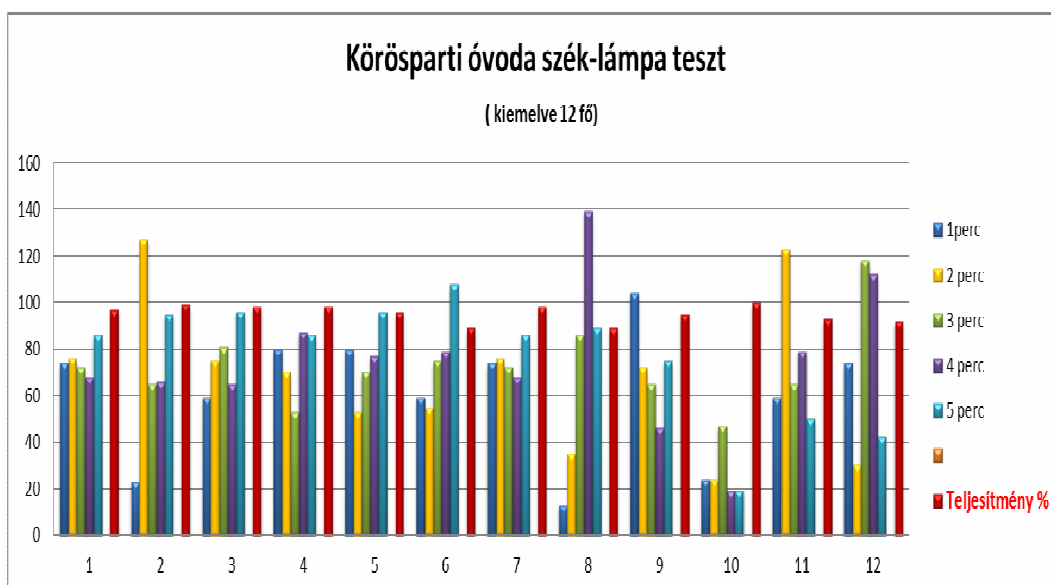
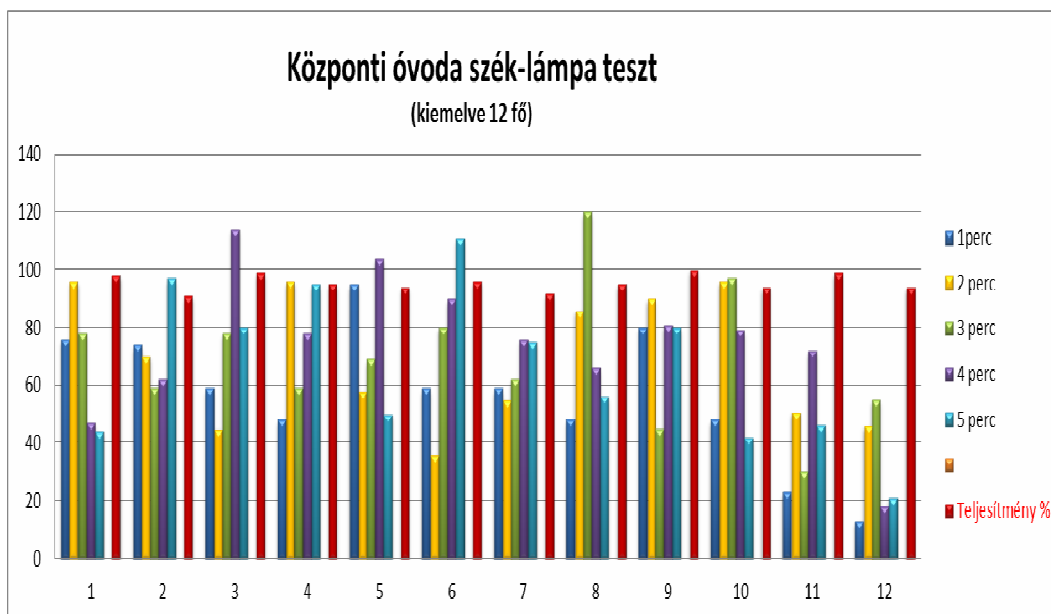
13. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA tesz eredményeinek kiszámítása

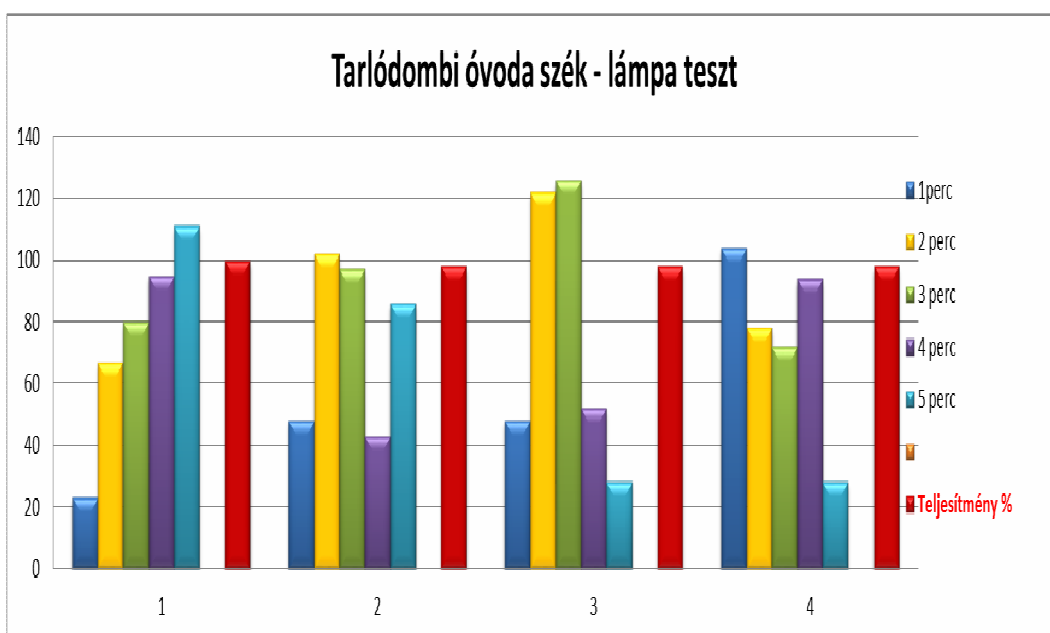
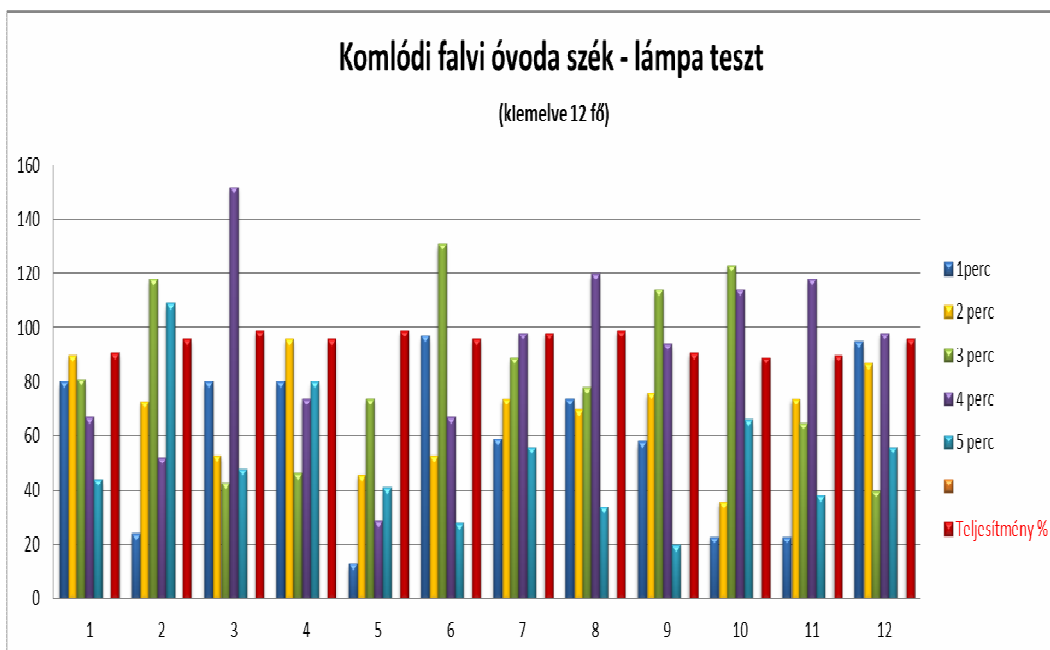
Tarlódombi óvoda eredményei:

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	23	0	0	1. perc	48	0	0
2. perc	67	0	0	2. perc	122	3	2,5
3. perc	80	0	0	3. perc	126	3	2,4
4. perc	95	0	0	4. perc	52	2	3,8
5. perc	111	0	0	5. perc	28	1	3,6
Össz:	376	1	0,9	Össz:	376	9	2,4
Össz. Teljesítmény: 100%				Össz. Teljesítmény: 98%			

Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség	Idő	Teljesítmény	Hiba	Minőség
1. perc	48	1	2,08	1. perc	104	0	0
2. perc	102	4	3,9	2. perc	78	3	3,8
3. perc	97	0	0	3. perc	72	2	2,8
4. perc	43	1	2,3	4. perc	94	3	3,2
5. perc	86	3	3,5	5. perc	28	0	0
Össz:	376	9	2,4	Össz:	376	8	2,1
Össz. Teljesítmény: 98%				Össz. Teljesítmény: 98%			

**14. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt vizsgálati százalékos eredményei
diagramokon ábrázolva**

15. Számú melléklet: SZÉK – LÁMPA teszt vizsgálati eredményei diagramon ábrázolva

